

ZBORNİK REZIMEA

MEĐUNARODNA STRUČNO-NAUČNA
KONFERENCIJA

DANI DEFEKTOLOGA SRBIJE
ZLATIBOR, 17-20. FEBRUAR 2022.

ZBORNİK REZİMEA
MEĐUNARODNA STRUČNO-NAUČNA
KONFERENCIJA

DANI DEFEKTOLOGA SRBIJE
ZLATIBOR, 17-20. FEBRUAR 2022.

DANI DEFEKTOLOGA SRBIJE ZLATIBOR, 17-20. FEBRUAR 2022.

Izdavač

Društvo defektologa Srbije, Kosovska 8/1, Beograd

Štampa

PM plus D.O.O., 22.oktobra 8a, Beograd

Za organizatora

Siniša Ranković, predsednik UO Društva defektologa Srbije
Prof.dr Marina Šestić, dekan - FASPER

Organizatori

Društvo defektologa Srbije
Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju

Organizacioni odbor

Maja Matović
Željka Trbović
Milka Glavonjić
Uroš Šotarević
Svetlana Pešić
Zoran Kovačić

Programski odbor

prof.dr Ante Bilić Prčić
prof dr Katarina Pavičić Dokoza
prof dr Haris Memišević
prof dr Vesna Vučinić
prof dr Medina Vantić Tanjić
prof dr Gordana Nikolić
prof dr Svetlana Kaljača
prof dr Tamara Kovačević
doc dr Zlatko Bukvić
doc dr Marija Maljković
doc dr Ivana Sretenović
doc dr Bojana Drljan
ass Božidar Filipović

Generalni sekretar

mr Miodrag Nedeljković

Tehnički sekretar

Gorana Kiković

Sekretar za finansije

Radomir Leković

Tehnički urednik

mr Miodrag Nedeljković

ISBN-978-86-84765-58-3

ŠKOLSKO OKRUŽENJE KAO FAKTOR JEZIČKOG I SOCIO-EMOCIONALNOG RAZVOJA DECE SA NEVERBALNIM SMETNJAMA U UČENJU

Nevena Ječmenica, Bojana Drljan

Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju

Koncept neverbalnih smetnji u učenju (u daljem tekstu NSU) uključuje izražene deficite taktilne i vizuelne percepcije, kao i obavljanja složenih motoričkih zadataka, za razliku od dobro razvijene auditivne percepcije i učenja napamet. Za decu sa NSU školsko okruženje predstavlja veliki izazov, stoga je cilj ovog rada razmotriti njegovu ulogu u odnosu na akademske sposobnosti i deficite kod ove grupe dece.

Dobro razvijena sposobnost dece sa NSU da obraćaju pažnju na detalje omogućava im razvijenu verbalnu memoriju, ekspresivni jezik i verbalne asocijacije. Sa druge strane, deficit vizuelne percepcije i fine motorike dovodi do smetnji u pisanju i matematici. Deca sa NSU imaju poteškoća u suočavanju sa novim informacijama, promenama u svojoj rutini ili neočekivanim događajima. Obično imaju slaba vizuelna i taktilna sećanja, zbog čega teško prepoznaju lica svojih prijatelja. Kao rezultat semantičkih deficita ova deca doslovno tumače značenje reči, zbog čega su često naivna i veruju u sve što im se kaže. Usled pragmatičkih deficita za decu sa NSU problem predstavlja "čitanje između redova", razumevanje gestova, izraza lica, idioma, procena kada treba reći puno ili malo, kao i da li je nešto smešno. Ova deca razumeju jezik i svakodnevne situacije na toliko doslovan način, da njihovi tipično razvijeni vršnjaci mogu imati poteškoća u razumevanju njihove logike.

Deca sa NSU su veoma svesna svojih ograničenja. Znaju da rade nešto pogrešno, ali ne mogu da shvate šta nije u redu sa njihovim postupcima ili kako da isprave svoje ponašanje. S obzirom da žele socijalno prihvatanje, zahvalni su na svakoj pomoći koju dobijaju. Deficiti socijalnih interakcija s kojima se ova deca suočavaju izlažu ih riziku od problema poput socijalne izolacije, anksioznosti, frustracije, niskog samopoštovanja i nezadovoljstva na školskom uzrastu. Pored ovoga, stručnjaci tvrde da su deca sa NSU u visokom riziku od anksioznosti i depresije. Brojni autori ističu značaj rane intervencije kao načina za razvoj samopoštovanja kod dece sa NSU, kako psihološki problemi ne bi postali neizbežni. Neophodno je da deca sa NSU dobiju direktna uputstva o tome kako da adekvatno socijalno funkcionišu.

Nedostatak naučnog znanja o programima tretmana za stvaranje optimalnog porodičnog i školskog okruženja za decu sa NSU ostavljaju roditeljima i nastavnicima malo resursa za praktične savete o programu intervencije. Za nastavnike i roditelje je od pomoći da shvate da nije neophodno naučiti niz specifičnih novih strategija podučavanja da bi se zadovoljile potrebe dece sa NSU. Umesto toga, važno je prepoznati i identifikovati vrste problema sa kojima se ova deca susreću, a zatim primeniti načine njihovog rešavanja koji proizilaze iz sopstvenog iskustva u svakodnevnim interakcijama.

Ključne reči: neverbalne smetnje u učenju, jezički razvoj, socijalno funkcionisanje

POSTER